

INHABILITET

- EN OVERSIKT OVER REGLENE

FELLESSLAMLING 2012

Mosjøen, 5. januar 2012

GISLAUG ØYGARDEN
KOMMUNEADVOKAT
RANA KOMMUNE

RANA KOMMUNE

INNLEDNING

- Hva innebærer inhabilitet?
- Hvor finnes regler om inhabilitet?
 - Forvaltningsloven
 - Kommuneloven
 - Annen lovgivning og andre regelverk
- Hvem gjelder inhabilitetsreglene for?

RETTLIG PLASSERING

- Forvaltningsloven kap 6
- Kommuneloven § 40 nr 3 og 4
- Forholdet til etiske regler
- Valgbarhetsregler – rollekombinasjoner
- Lov om interkommunale selskaper
- Aksjeloven

FORMÅLET MED HABILITETSREGLENE

- Sikre korrekte avgjørelser
- Sikre objektivitet og nøytralitet
- Tillit og troverdighet
- Beskytte beslutningstaker
- Men; praktiske og økonomiske hensyn?

GENERELT OM HABILITETSREGLENE I FORVALTNINGSLOVEN

- Oversikt over inhabilitetsgrunnlagene:
 - Automatisk inhabilitet etter § 6 første ledd bokstav a - e
 - Habilitetsvurderingen etter § 6 andre ledd
 - Avledet habilitet etter § 6 tredje ledd
- Hva er det den inhabile ikke skal gjøre?
- Hvem omfattes av reglene?

AUTOMATISK INHABILITET FVL § 6,1

- Ulike tilknytningsformer
 - Ingen skjønnsmessig vurdering
- a) Part i saken
 - b) Slekt eller svogerskap
 - c) Andre nærstående
 - d) Verge eller fullmektig
 - e) Selskapsforhold mv

NÆRMERE OM LOVENDRING

FVL § 6, 1 bokstav e

- Lovendring vedtatt våren 2009 (Ot.prp. nr 50 (2008-2009))
- Ikrafttredelse 1. november 2012
- Bakgrunnen for lovendringen
- Hva innebærer endringen?

HABILITETSVURDERINGEN FVL § 6,2

- Skjønnsmessig vurderingstema
- Særegne forhold
 - Egne særinteresser
 - Nært forhold til noen med særinteresser
 - Vennskap/fiendskap
 - Særlig engasjement
 - Tidligere befatning med saken
- Hvem reiser habilitetsinnsigelse?

SÆRREGLER OM HABILITET I KOMMUNELOVEN

- Kommuneloven § 40 nr 3 og 4
- Valg til kommunale verv
- Tidligere befatning med saken i egenskap av ansatt
- Intern klagebehandling i kommunen
- Avledet inhabilitet i klagesaker
- Fritak av personlige grunner

AVGJØRELSE AV SPØRSMÅL OM HABILITET

- Foreløpig avgjørelse § 7
- Hvem avgjør habilitetsspørsmålet?
 - Fvl § 8
 - Tjenestemenn avgjør egen habilitet
 - Folkevalgtes habilitet avgjøres av det kollegiale organet

VIRKNINGER AV INHABILITET

- Lovlighetskontroll, jf kommuneloven § 59 nr 1 annet pkt
- Oppnevning av stedfortreder
- Ugyldighet – fvl § 41
- Sanksjoner overfor tjenestemenn?

OPPSUMMERING

- Endringer i kommunal organisering
- Behov for rolleavklaring
- Behov for ytterligere klargjøring av regelverket?
- Hensynet til effektivitet
- Behovet for kompetanse

